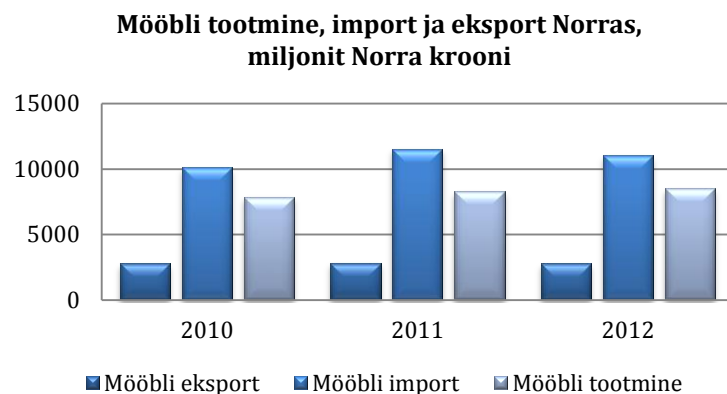

MÖÖBEL - NORRA

Ülevaade turusuundumustest ja võimalustest

Turu suurus, potentsiaalsete klientide arv, võrdlus teiste sektoritega

Norras toodetud kaupade väärtus ulatus 2011. aastal 610,82 miljardi Norra kroonini, millest 8,28 miljardit Norra krooni moodustas mööbli tootmine (1,4% koguväärtusest). See oli teine väikseim fabrikaatide rühm kummi ja plasttoodete järel. Ent 2012. aastal kasvas mööblitoodangu väärtus 3%, ulatudes 8,53 miljardi Norra kroonini. Mööbliturgu domineerib import, mille väärtus 2012. aastal oli 11,05 miljardit Norra krooni ja mis on 2010. aastast saadik kasvanud peaaegu 9%.

Mööblimüügiga tegelevate müügipunktide ja kodukaupade kaupluste arv kasvas 2011. aasta 928-lt 948-le 2012. aastal. Ehitustööstus on saanud kasu elamuehituse ülisuurest kasvust, mis on omakorda andnud hoogu ka mööblitööstusele.

Turu domineerivaim jaekaupleja ja mööbli hulгимүүja on Ikea, mille aastatulu on jaemüügis 5965 miljonit Norra krooni ja hulгимүүgis 6094 miljonit Norra krooni. Tegemist on selge turuliidriga, kuna suuruselt teise jaemüügiketi Jyski tulu on märkimisväärselt madalam, 1415 miljonit Norra krooni. Suuruselt teine hulгимүүja on Høiland Holding, mis jääb 1251 miljoni Norra krooni (2011) suuruse aastatuluga samuti Ikeast oluliselt maha.

Suurimad jaemüügiketid Norra mööbliturul

	Ettevõtte nimi	Kogutulu, 2011, miljonit Norra krooni
1	Ikea	5965
2	Jysk	1415
3	Living	720
4	Bohus Nordås	222
5	Skeidar Oslo	174
6	Bolia Norsk avdeling av Utenlandsk Foretak	164
7	A-Møbler	163
8	Home & Cottage	163
9	Bo Møbler	113
10	Bohus Forus	101

Suurimad hulgimüüjad Norra mööbliturul

	Ettevõtte nimi	Kogutulu, 2011, miljonit Norra krooni
1	Ikea Handel og Eiendom AS	6094
2	Høiland Holding AS	1251
3	Stokke AS	853
4	Skeidar AS	700
5	Bohus Østlandet AS	460
6	Martinsen AS	265
7	Stubo AS	258
8	Interstil AS	315
9	Ekornes Skandinavia AS	212
10	Garderobe - Mannen AS	147

Suundumused mahtudes ja koguses

Mööbli riigisisest tootmist ohustavad nüüd tõsiselt rahvusvahelised turuosalised, kes turul populaarsust koguvad. 2007. aastal ulatus Norras toodetud mööbli väärtus 11,89 miljardi Norra kroonini ning ületas imporditud toodangu väärtust (10,87 miljardit Norra krooni). Vastukaaluks vähenes mööblitoodangu väärtus 2011. aastal 8,28 miljardi Norra kroonini, st 30%, ning jäi samal perioodil 6% kasvanud impordi väärtusele (11,55 miljardit Norra krooni) tunduvalt alla.

Seda suundumust saab seletada norralaste eelistustega – nad investeerivad tavaliselt odavamasse, kuid nüüdisaegsesse ja trendikasse mööblisse ning kodukaupadesse. Kuna Norra ettevõtted keskenduvad nõudliku ostja jaoks mõeldud kaupade tootearendusele, kipuvad kliendid minema üle imporditud toodangule.

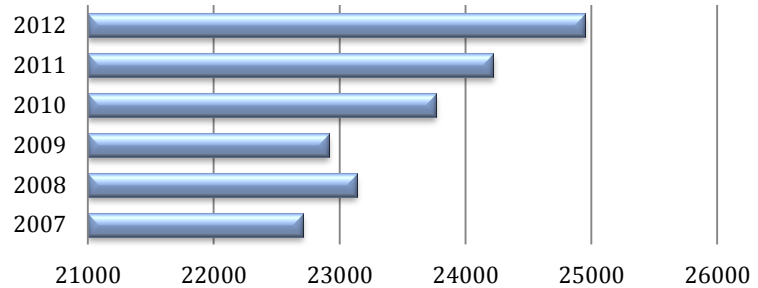
Kõige enam ohustab imporditud toodangu pealetung Norra köögimööbli sektorit (2011. aastal kasvas imporditud toodangu müük 37%). Siiski ei ole välismaiste köökide kasvav populaarsus Norra ainuke turusuundumus. Viimastel aastatel on kasvanud ka imporditud magamistoamööbli, istmete, kontorimööbli ja mööblikomponentide populaarsus.

Tarbimise suunajad ja tarbijakäitumine

Kodumööbli tarbimine inimese kohta on Norras äärmiselt ülikõrge, ületades tunduvalt Lääne-Euroopa keskmist. Norra on Euroopas mööbli tarbimises inimese kohta kaheteistkümnendal ja maailmas kuueteistkümnendal kohal.

Tarbijakulutused mööblile on Norras alates 2007. aastast tasapisi kasvanud, kuigi 2009. aastal oli ülemaailmse majanduslanguse tõttu selles väike tagasimineku.

Tarbijakulutused mööblile ja sisustusele Norras, miljonit Norra krooni

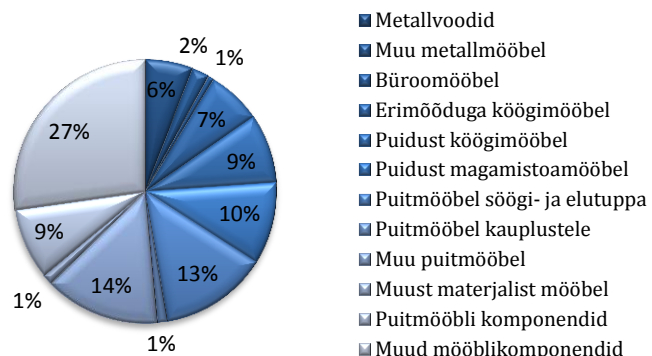
Suurenenud nõudluse taga mööbli järele on mitu tegurit. Üks suuremaid mööblinõudluse tekitajaid on elamuturu õitseng. Peale selle on kõrge immigratsioonitaseme tõttu Norra rahvaarv märkimisväärselt kasvanud (2012. aasta esimesel poolel registreeriti 1,3% kasv, mis oli kaks korda kõrgem kui 2011. aasta samal perioodil). Sellel on olnud mööbli- ja kodukaupade nõudlusele positiivne mõju.

Impordikategooriad ja kaubanduspartnerid

Norra mööblitööstuses domineerib imporditud kaup ning importmööbli koguväärtus on alates 2009. aastast pidevalt kasvanud. 2012. aastal jõudis see 11 miljardi Norra kroonini. Puitmööbel on peamine riiki imporditav mööbliliik, mis moodustab mööbli koguimportist 56% (16% moodustab puidust köögimööbel, 9% puidust kontorimööbel, 5% puidust magamistoamööbel ja 26% muud tüüpi puidust mööbel). Neljandiku kogu mööbliimportist moodustab mööblikomponentide import, mis näitab, et nõudlus kokkupanemata toodete järele on turul suur. Peamised mööbliimporti partnerid on Rootsi, Taani ja Hiina, mis annavad mööbli koguimportist vastavalt 28%, 17% ning 16%.

Praegu on Eestist Norrasse eksporditava mööbli väärtus 7,2 miljonit eurot (2012) ning juhtiv tooterühm on puitmööbel (47,3% kogueksportist ehk 3,4 miljonit eurot aastal 2012). Mööblikomponendid on tähtsuselt teine eksporttoodete rühm, moodustades kokku 36% mööbli kogueksportist ehk 2,6 miljonit eurot). Sellest hoolimata märkis Norra mööbli- ja sisekujundustööstuse liidu teabejuht Knut Skoe, et eestlased ei ole veel tuntud ühegi Norra mööblitööstuses tunnustatud mööblikaubamärgi poolest.

Mööbli eksport Eestist Norrasse, 2012

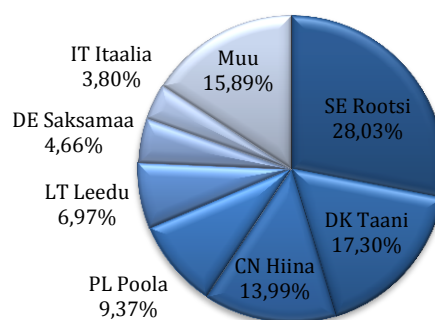
Eesti eksportijate võimalused

Norra mööbli- ja sisekujundustööstuse liidu teabejuht Knut Skoe ütles, et norralased näevad Eestis peamiselt ideaalset paika oma tootmistegevuseks ning just nõnda Eestit teataksegi. Seega on Eesti mööblitarnijatel suur võimalus saada Norra mööblitettevõtete partnertootjateks, kuna ka niisuguse koostöö järelle on nõudlus suur.

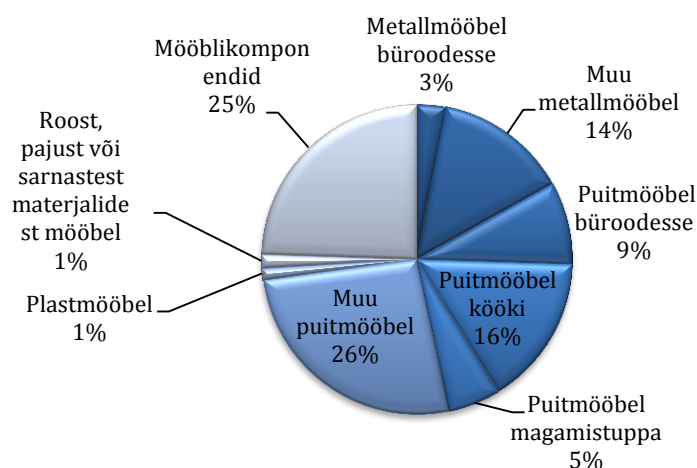
Peale selle sõnab Eesti Mööblitootjate Liidu asepresident Priit Kerma, et Eesti mööblieksport keskendub peamiselt Skandinaavia maadele, kuna Eesti tarnijad suudavad võrdlemisi madala hinnaga pakkuda kvaliteetset mööblit, saades nõnda Skandinaavia turul konkurentsieelse.

Siiski on oluline märkida, et Norra mööbliturul on konkurents väga tihe ning paljud Euroopa kaubamärgid on ennast juba turul kindlalt sisse seadnud. Seetõttu oleks Eesti vähemtuntud kaubamärkidel sellel turul väga raske konkureerida. Samas müüvad juba paljud jaeketid Baltimaadest pärit toodangut oma kaubamärgi all. Seetõttu peavad uued tulijad oma toodete konkurentsieelist selgelt tõendama, et saada kohalike turuosaliste tähelepanu.

Peamised mööbliimpordi partnerid, 2012

Mööbli import tüübi alusel, 2012

Konkurentsikeskkond

Kohalikud tarnijad, suurima turuosaga ettevõtted

Norra turul tegutseb 362 977 ettevõtet, millest 1019 on spetsialiseerunud mööbli tootmisele. Mööbliturul domineerivad väikeettevõtted – kolmandikul mööbliettevõtetest on alla kümne töötaja ja vaid 2%-l ettevõtetest on palgal üle 50 inimese. Kaks selget mööblituru liidrit on J E Ekornesk (kogutulu 2011. aastal 1521 miljardit Norra krooni) ja Scandinavian Business Seating Group (kogutulu 1091 miljardit Norra krooni).

Norra suurimad mööblitootjad, 2011

Ettevõtte nimi	Kogutulu, 2011, miljonit Norra krooni	Ärivaldkond
J E Ekornesk	1 520 562	Mööbli tootmine
Scandinavian Business Seating Group	1 091 121	Mööbli tootmine
Sigdal Kitchen	417 309	Köögimööbli tootmine
Jensen Møbler	396 276	Madratsite tootmine
Bico Bygg og Innredning	340 947	Kaupluse- ja kontorimööbli tootmine
Wonderland	248 700	Madratsite tootmine
Ekornesk Beds	247 501	Madratsite tootmine
Kompetanseutvikling Grenland	175 473	Mööbli tootmine
Brunstad	155 386	Mööbli tootmine
Itab Industrier	147 583	Mööbli tootmine
Slettvoll Møbler	138 990	Mööbli tootmine
Strai Kjøkken	120 916	Köögimööbli tootmine
Fora Form	118 907	Kaupluse- ja kontorimööbli tootmine
Variér Furniture	114 119	Mööbli tootmine

Investeeringud turule sisenemiseks

Vajaminevad investeeringud on tihedalt seotud turule sisenemiseks valitud viisiga. Kui siseneda turule partneri kaudu, on põhiinvesteeringud seotud sobiva partneri leidmise ja suhte loomisega. Vajaminev investeering oleks turu-uuring ja õige partneri leidmine, kvalitatiivsete turundus- ja teabematerjalide loomine ning regulaarsete ettevõtjatevaheliste (B2B) külastuste korraldamine sihtturule.

Veel võib olla tarvis osaleda tööstuse juhtivatel messidel, et ettevõtte tuntust kasvatada. Samuti võib osutada vajalikuks toote kohandamine turu spetsiifikaga. Peale selle peab ettevõttes olema olemas ka vastav kliendisuhete ja teenindusjuhtide kompetents, juhul kui seda varem ei olnud.

Ettevõtte harukontori loomine turul on keerulisem strateegia, sest mõjukaks turutegijaks saamine võtab palju aega ning nõuab märkimisväärset ajalist ja rahalist investeeringut. Peale selle ei pruugi see olla edukas, arvestades tarnija tundmatust turul.

Norra mööbliturule minemisel peab eksportija näitama selget lisandväärtust ning ta tootel peab olema konkurentsieelis. Potentsiaalse partneriga suhtluse alustamisel palju abi hästikujundatud turundusmaterjalidest (või enda messidel nähtavaks tegemisest), seda eriti mööblitööstuses. Peale selle võib turule sisenemisel kasuks tulla asjakohaste sertifikaatide olemasolu.

Norralased hindavad oma võimalikke partnereid nii rangete kvaliteedi- ja suhtlusstandardite kui ka heade ärisuhete järgi. Seetõttu on Norra mööbliturul edu saavutamiseks oluline alustada ja hoida pikaajalisi partnersuhteid ning mitte keskenduda kiirele müügile. Viimast võidakse pidada isegi ebaprofessionaalseks, kui mitte solvavaks.

Üks suurimaid ja olulisimaid Norra mööblituru messe on **Norwegian Furniture Fair**.

See on suurim kohalik mööblitööstuse mess, mis on suunatud tootjatele, agentidele, importijatele ja hulgimüüjatele. Korraldab LetoHallen koostöös MALiga (mööbliagentide liit).

Aeg: 23.–25. august 2013

Koht: Oslo, Norra

Lisateave [siit](#)

Avalikud hanked

Norra riigihankeid reguleerib riigihangete seadus, mis on vastavuses EEA ja WTO lepetega. Seega vastab Norra 2004. aastal Euroopa Liidus vastu võetud riigihangete direktiividele. Norra riigihangete veebiandmebaas asub aadressil www.doffin.no.

Riigihangete määruste juhise on ka veebiversioon, mis hõlmab kõiki juriidilisi aspekte ja Norras kehtestatu.

Valdkonna kontaktid

Norra mööblitööstus	www.insidenorway.no
Mööblitöötajate kutseühing	www.mobelfakta.no
Norra tööstuste föderatsioon	www.norskindustri.no
Norra tolliamet	www.toll.no
Doffin (riigihangete andmebaas)	www.doffin.no
Norra valitsus	www.regjeringen.no

Tradewithestonia.com

www.tradewithestonia.com on EASi loodud teenus, mille eesmärk on luua Eesti ettevõtetele uusi ekspordisuhteid.

See portaal on väga hea kanal tutvustamiseks oma tooteid/teenuseid välisriikide ettevõtjatele ning see on mõeldud kõikidele Eesti ettevõtetele, kes ekspordivad või plaanivad seda tulevikus teha.

Portaali registreerumine on TASUTA.

Tutvu portaaliga: [-> www.tradewithestonia.com](http://www.tradewithestonia.com)

Ettevõtluse Arendamise Sihtasutus (EAS)

Registrikood 90006006

Lasnamäe tn 2, Tallinn 11412

Tel: 6279700, faks: 6279701

eas@eas.ee

www.eas.ee

EASi ekspordinõunik Norras

Harald Schioldborg

Harald.Schioldborg@eas.ee

Parkveien 51a, 0244 Oslo, Norway

Phone: +47 92264730

Fax: +47 22540071

Skype: haraldschioldborg

Viimati uuendatud 15.07.2013